

SULFONES

Què són les sulfones?

Les sulfones són un grup de fàrmacs que poden actuar com antibiòtics i com antiinflamatoris. La dapsona és la sulfona amb l'estructura química més senzilla i actua inhibint la síntesi del folat, amb el que inhibeix el creixement dels microorganismes. Els seus efectes antiinflamatoris es produeixen a través de diversos mecanismes que per fi interfereixen en l'acúmulo de dos tipus de cèl·lules del sistema immunitari: els neutròfils i els eosinòfils.

Per a què s'administra?

La dapsona s'utilitza a la Dermatologia per al tractament d'una gran varietat de processos. Inicialment es va utilitzar com antibiòtic per al tractament de la lepra, l'actinomicetoma i la leishmaniasis cutània. Posteriorment es va anar descobrint la seva eficàcia en una gran varietat de dermatosis inflamatòries, sobretot en la dermatitis herpetiforme, però també en casos d'eritema elevatum diutinum, pustulosis subcòrnia, acne fulminans, dermatitis IgA lineal, pemfigoide ampul·lar, pemfigoide cicatricial, líquen pla erosiu, psoriasis pustulosa, pioderma gangrenós, síndrome de Sweet, cel·lulitis eosinofílica i granuloma anular. També s'ha utilitzat en el tractament de la policondritis recidivant i del pèmfing vulgar juntament amb corticoides, i per a les picades de l'aranya *Loxocles* reclusa.

Com s'administra?

La dapsona s'administra per via oral en comprimits de 100 mg. En adults, la dosi diària pot variar entre 50 i 300 mg. En nens la dosi recomanada és de 2 mg/kg/dia o 4 mg/kg a la setmana.

Efectes adversos

Els efectes secundaris de la dapsona depenen de la susceptibilitat individual i, en general, són poc freqüents. Els més comuns són els trastorns sanguinis com la methemoglobinèmia, l'hemòlisi (trencament dels glòbuls vermells) i l'agranulocitosi (falta de cèl·lules "de defensa"). Altres efectes adversos més rars són reaccions al·lèrgiques acompanyades d'erupció cutània, neuropatia perifèrica, psicosi, hepatitis tòxica, toxicitat renal, molèsties gastrointestinals lleus, dolor d'esquena i/o cames, cansament, febre, anorèxia, nàusees, mareig, mal de cap i pal·lidesa.

Quines precaucions cal tenir?

Abans d'iniciar el tractament amb dapsona és necessari practicar una anàlisi per a la determinació d'un recompte sanguini complet, les funcions del fetge i del ronyó, i una anàlisi d'orina. També és imprescindible determinar els nivells d'un enzim, la glucosa-6-fosfat deshidrogenasa, ja que a nivells baixos augmenta la toxicitat de la dapsona. Durant el tractament s'han de repetir anàlisis de manera periòdica, per exemple durant els tres primers mesos cada 2 setmanes i posteriorment cada 3 mesos.

També és necessari evitar l'administració de dapsona amb altres medicacions que poden tenir efectes adversos sanguinis.

Encara que el nivell d'evidència científica és molt baix, en ocasions la dapsona s'administra amb vitamines C i/o E per a millorar la seva tolerància.

La dapsona no ha d'administrar-se en casos d'anèmia ferropénica (per falta de ferro) o d'amiloidosi renal avançada. En casos d'insuficiència hepàtica o renal haurà de reduir-se la dosi.

La dapsona pot travessar la placenta i arribar en escasses quantitats a la llet materna però es considera que és un tractament segur per a la mare i el fetus.

Té interaccions?

La dapsona antagonitza amb el PABA. La seva toxicitat pot augmentar si s'administra amb cimetidina, probenecid i trimetoprim. La seva acció disminueix en administrar-se amb rifampicina. Pot fer que disminueixi l'acció de la clofazimina. Es recomana no administrar la dapsona amb isoniazida, sulfametacina i antiepilèptics.